

Oppdragsbrev fra Buskerud fylkeskommune til Siva 2024

1. Overordnede mål og føringer

Buskerud fylkeskommune skal i samsvar med Meld. st. 6 (2018-2019) *Oppgaver til nye regioner* avklare regionale utfordringer innen næringsutvikling, sette retning for utviklingen, mobilisere og samordne aktører for å realisere politiske målsettinger. I forbindelse med oppløsningen av Viken er Buskerud fylkeskommune i gang med ny regional planstrategi for Buskerud, og har også en regional plan fra tidligere Buskerud fylkeskommune. Viken fylkeskommune vedtok Regional planstrategi for 2020-2024 «Veien til et bærekraftig Viken». Føringene og prioriteringene i disse to strategiske dokumentene vil gjelde inntil nye planer foreligger.

Den regionale planen for næringsutvikling har felles mål om flere vekstkraftige nyetableringer, og flere vekstbedrifter med internasjonalt potensial. Fylkeskommunens oppdrag til Siva skal bidra til å nå disse målene.

FNs 17 bærekraftsmål er førende for alt arbeid med samfunnsutvikling og næringsutvikling i Buskerud og Siva bes om å vektlegge disse målene i sitt oppdrag til aktørene i programmene.

Videre skal Buskerud fylkeskommune støtte opp om det grønne skiftet, sirkulærøkonomi og digitalisering i næringslivet. Fylkeskommunens ansvar er også å bidra til at flere innvandrere får tilgang til arbeidsmarkedet og mulighet til å etablere egne virksomheter, og det er også et mål for Buskerud fylkeskommune at det finnes tilbud for bedrifter i hele geografien i Buskerud fylke.

«Mulighetsrommet for Vikens næringsliv i etterkant av korona» med tilhørende notat «Oppdatering av Vikens næringsøkonomiske mulighetsrom» er fremoverskuende og gir tydelige anbefalinger i et 10-15 års perspektiv for kommuneregionene i Buskerud. Det er satt i gang et samarbeid på enkelte av områdene og Buskerud fylkeskommune ønsker å fortsette dialogen om oppfølging av disse områdene. Buskerud fylkeskommune ønsker også at Siva bidrar til at Siva-operatørene stimulerer næringslivet til å gripe tak i spesielt disse utvalgte mulighetsrommene:

- Det grønne skiftet
- Helseindustri
- Utvikling av IKT nisjer
- Automatisering og robotisering i industrien
- Utvikling av reiselivsnæringen
- Verdiskapingsvekst innen skjermede næringer

«Målrettede samfunnsoppdrag» eller Missions, gir en ny tilnærming til innovasjonspolitikken og det er igangsatt et nasjonalt samarbeid gjennom nasjonal samhandlingsmodell, og Buskerud fylkeskommune ønsker å gå i dialog på om og hvordan dette kan gjøres også på regionalt nivå. Det er særlig aktuelt innenfor grønn omstilling, digitalisering og også bærekraftig fôr i geografiske områder der dette er relevant.

Stortingsmeldinger og andre statlige føringer gjelder for oppdrag til Siva, slik de gjelder for Buskerud fylkeskommune. Fylkeskommune ber SIVA hensynta de nevnte områdene gjennom sin programaktivitet i Buskerud. Buskerud har en høy andel distriktskommuner dette er særs relevant for.

2. Fylkeskommunens oppdrag til Siva over post 553.61 for 2024

Buskerud fylkeskommune gir Siva i oppdrag å administrere og gjennomføre Næringshageprogrammet og inkubasjonsprogrammet i 2024. Fylkeskommunen har vedtatt å gjennomføre administrativt arbeid med oppdragsbrevene til Siva og Innovasjon Norge, samt styringsdialog, uten vederlag på kroner 100 000 som er tildelt til fylket av KDD. Alle midler over post 553.61 går derfor uavkortet til Siva og Innovasjon Norge.

Oppdraget er basert på Forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler, FOR-2018-05- 23-747 og Retningslinjer for kap. 553, post 61 over Kommunal- og distriktsdepartementets budsjett – mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling (gjeldende fra 1. januar 2024). Hensikten med post 61 er å bidra til næringsutvikling, verdiskaping og attraktive arbeidsmarkeder i regioner og distrikt gjennom innsats tilpasset regionale muligheter og utfordringer.

Overføring fra Buskerud fylkeskommune til Siva i 2024

Samlet overføring fra Buskerud fylkeskommune til Siva til det nye inkubasjonsprogrammet og det nye næringshageprogrammet er 10 500 kroner for 2024. Innplasseringen for 2024 er den samme som innplasseringen gitt for 2023. Midlene skal brukes til nedenstående fire operatører i Buskerud til programmene, med følgende nivå i differensieringsmodellen:

Inkubasjonsprogrammet:

Kongsberg innovasjon kroner 4 000 000

Mer innovasjon kroner 1 700 000

Totalt kroner 5 700 000

Næringshageprogrammet:

Hallingdal næringshage kroner 2 400 000

Buskerud næringshage kroner 2 400 000

Totalt kroner 4 800 000

Totalt kroner 10 500 000 til Siva-operatørene i Buskerud fylkeskommune.

a) Mål og prioriteringer for post 61

Det er viktig for Buskerud fylkeskommune at Siva-operatørene er med på å adressere globale og nasjonale trender. Menon har identifisert fem trender som vil få stor betydning for næringslivet i regionen – disse er:

- Det grønne skiftet
- Norge etter oljen
- Digitalisering
- Globalisering og endring i globale handelsmønstre
- Demografiske endringer

De overordnede føringene i kap. 1 legger grunnlag for de regionale føringene og prioriteringen i Buskerud fylkeskommunes oppdrag til Siva. Som nevnt skal FNs 17 bærekraftmål samt det grønne skiftet, sirkulærøkonomi, digitalisering og integrering i næringslivet vektlegges i det videre oppdraget til aktørene i programmene. Det er viktig at det finnes tilbud for bedrifter i hele geografien i Buskerud fylke, og Siva bes om å hensynta dette i sin programaktivitet i Buskerud. Det er også ønskelig å vite hvor bedriftene i programmene blir henvist fra. Nærmere om hvordan de regionale

føringene følges opp beskrives i kap. 6 - Krav til dokumentasjon av resultat.

b) Inkubasjonsprogrammet

Målet med inkubasjonsprogrammet er økt nasjonal verdiskaping gjennom effektivt å identifisere, videreutvikle og kommersialisere gode ideer til nye vekstbedrifter, og utløse vekst i etablerte virksomheter.

Programmet med oppstart i 2023 har økt fokus på bærekraft, forsterket kobling mot FoU, digitalisering og industriutvikling, økt fokus på kompetanseutvikling, samt henvisningskompetanse og samspill med andre virkemidler som vil være et verktøy i bedriftenes omstillings- og utviklingsarbeid.

Målgruppen er innovative ideer og bedrifter med internasjonalt eller nasjonalt vekstpotensial.

Midlene til og aktiviteten hos operatørene defineres i følgende to kategorier:

- Innovasjonsstøtte til små og mellomstore bedrifter (80% på artikkel 28 i EUs gruppeunntaksforordning) som inkubatoren skal bruke på rabatterte innovasjonstjenester til små og mellomstore bedrifter som er tatt opp i inkubasjonsprogrammet.
- Støtte utenom statsstøttereguleringen (20%) som skal dekke kostnader knyttet til administrasjon og gjennomføring av inkubasjonsprogrammet. I dette inngår for eksempel innlemmelse av deltakere i programmet, rapporteringsforpliktelser, prosjektledelse, profilering og markedsføring, organisering av opplæring mv.

Måloppnåelse og de regionale føringene

Kriterier for måloppnåelse for inkubatorene er verdiskapings- og omsetningsvekst i bedriftene som er knyttet til inkubatorene. De nasjonale aktivitetsindikatorer for inkubatorene er:

- sum bevilgede midler fra posten og andel administrasjons- og gjennomføringskostnader

Indikatorer for bærekraft:

- antall kompetansehevede tiltak (for ansatte i inkubatoren og for bedriftene)
- andel bedrifter som har bærekraft som en sentral del av forretningsmodellen sin
- andel bedrifter som har digitalisering som en sentral del av forretningsmodellen sin
- andel bedrifter som har hatt økning i SRL-skalaen (Sustainable Readiness Level)
- andel bedrifter som svarer opp på minst ett av seks miljømål i taksonomien
- andel bedrifter med kvinnelig ledelse

For å støtte opp under de regionale føringene skal det i oppdraget til operatørene legges vekt på å støtte bedrifter som bidrar positivt innenfor følgende temaer:

- det grønne skiftet
- sirkulærøkonomi
- digitalisering i næringslivet
- integrering

c) Næringshageprogrammet

Målet for næringshageprogrammet er å bidra til økt verdiskaping basert på regionale fortrinn, gjennom å legge til rette for utvikling av bærekraftige og omstillingsdyktige bedrifter. Aktiviteten skal skje i områder med svak eller ensidig næringsstruktur, fortrinnsvis innenfor virkeområdet for distriktsrettet investeringsstøtte.

Programmet med oppstart i 2023 har økt fokus på bærekraft, forsterket kobling mot FoU, digitalisering og industriutvikling, økt fokus på kompetanseutvikling, samt henvisnings-

kompetanse og samspill med andre virkemidler som vil være et verktøy i bedriftenes omstillings- og utviklingsarbeid.

Målgruppen er små og mellomstore bedrifter og nyetableringer, primært i distriktene, med evne og vilje til omstilling og vekst.

Midlene til og aktiviteten hos operatørene defineres i følgende to kategorier:

- Innovasjonsstøtte til små og mellomstore bedrifter (75% på artikkel 28 i EUs gruppeunntaksforordning) som næringshagen skal bruke på rabatterte innovasjonstjenester til små og mellomstore bedrifter som er tatt opp som målbedrifter i næringshageprogrammet.
- Støtte utenom statsstøttereguleringen (25%) som skal dekke kostnader knyttet til administrasjon og gjennomføring av næringshageprogrammet. I dette inngår for eksempel innlemmelse av deltakere i programmet, rapporteringsforpliktelser, prosjektledelse, profilering og markedsføring av næringshagen, organisering av opplæring mv.

Måloppnåelse og de regionale føringene

Kriterier for måloppnåelse for næringshagene er vekst i omsetning, verdiskaping og sysselsetting i bedrifter som mottar støtte gjennom næringshageprogrammet. De nasjonale aktivitetsindikatorer for næringshagene er:

- sum bevilgede midler fra posten og andel administrasjons- og gjennomføringskostnader
- antall målbedrifter innenfor virkeområdet for distriktsrettet investeringsstøtte

Indikatorer for bærekraft:

- antall kompetansehevende tiltak (for ansatte i inkubatoren og for bedriftene)
- andel bedrifter som har bærekraft som en sentral del av forretningsmodellen sin
- andel bedrifter som har digitalisering som en sentral del av forretningsmodellen sin
- andel bedrifter som har hatt økning i SRL-skalaen (Sustainable Readiness Level)
- andel bedrifter som svarer opp på minst ett av seks miljømål i taksonomien
- andel bedrifter med kvinnelig ledelse

For å støtte opp under de regionale føringene skal det i oppdraget til operatørene legges vekt på å støtte bedrifter som bidrar positivt innenfor følgende temaer:

- det grønne skiftet
- sirkulærøkonomi
- digitalisering i næringslivet
- integrering

d) Administrasjons- og gjennomføringskostnader

Midler til administrasjon og gjennomføring av oppdraget finansieres av Kommunal- og distriktsdepartementets overføring til Siva på kap. 553.61, på vegne av fylkeskommunene. Kommunal- og distriktsdepartementet overfører i 2024 kroner 18 300 000 mill. til administrasjon og gjennomføring av alle de regionale oppdragene til Siva over kap.553, post 61.

Ved risiko for at faktiske administrasjons- og gjennomføringskostnader vil overstige beregnet ressursbruk, skal Siva varsle fylkeskommunene om dette. Eventuell overstigende ressursbruk til formålet skal avklares med fylkeskommunene og legges til neste års administrasjons- og gjennomføringskostnader. Dersom Siva har ubrukte midler til administrasjon og gjennomføring ved årets slutt, overføres dette til neste års oppdrag.

e) Særskilte oppdrag

Vurderes ikke for Buskerud grunnet manglende økonomi til særskilte oppdrag.

3. Fylkeskommunens oppdrag til Siva med midler fra tidligere 60-poster under programkategori 13.50 for 2024

Vurderes ikke for Buskerud da det ikke er gjenstående midler fra tidligere 60-poster under programkategori 13.50.

4. Fylkeskommunens oppdrag til Siva med egne midler for 2024

a) oppdrag på næringshageprogrammet og/eller inkubasjonsprogrammet

Buskerud fylkeskommune gir ikke oppdrag med egne midler for 2024.

5. Styring, koordinering og samhandling

Avdelingsdirektør og seksjonsleder, samt administrasjonen deltar.

Styringsdialog

Buskerud fylkeskommune ønsker dialog med Siva om utvikling og koordinering av aktivitetene for 2024. Dette gjøres gjennom styringsdialogen.

Det skal gjennomføres to regionale styringsmøter i året om det regionale oppdraget.

Ansvar for innkalling ligger til fylkeskommunen. Tidspunkt for dette besluttes i samarbeid med Siva.

I tillegg til regionale styringsmøter kommer evt. Nasjonale styringsmøter for oppfølging av ordningene samlet sett/i nasjonalt perspektiv.

- Siva ved programstyret skal sende budsjettinnspill for post 61 samlet sett til alle fylkeskommunene innen 15. mars, med kopi til Kommunal- og distriktsdepartementet. Forslaget drøftes i næring- og plan kollegiet.
- Siva skal sende forslag til nye satsinger (landsdekkende) under post 61 til fylkeskommunene innen 15. september, med kopi til Kommunal- og distriktsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet. Forslaget drøftes i nasjonalt samarbeidsforum på høsten. Det er i felleskap utarbeidet et årshjul som inkluderer ovennevnte punkt. Årshjulet er felles for Innovasjon Norge Oslo Viken, Siva og Viken fylkeskommune og er vedlagt dette oppdraget.

Budsjettinnspill og forslag til satsinger

Siva ved programstyret skal sende budsjettinnspill for post 61 samlet sett til alle fylkeskommunene innen 15. mars, med kopi til Kommunal- og distriktsdepartementet. Forslaget drøftes i næring- og plan kollegiet.

Siva skal sende forslag til satsinger under post 61 til fylkeskommunene innen 15. september, med kopi til Kommunal- og distriktsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet. Forslaget drøftes i nasjonalt styringsdialogmøte på høsten. Satsingsforslaget kan være styrkinger eller justeringer av eksisterende program og aktiviteter, eller forslag om nye program og aktiviteter. Kun større forslag fremmes i denne runden. Forslag med budsjettmessige konsekvenser på mindre enn 15 mill. kroner skal fremmes i forbindelse med budsjettinnspillet i mars.

Koordinering, samhandling og deltakelse i regionale utviklingsprosesser

Buskerud fylkeskommune ved administrasjonen ønsker en jevnlig dialog og samhandling med Siva utover de formelle møtearenaene Siva allerede deltar i (som styringsdialogen og partnerskapet for Buskerud). Dette vil kunne gi positive ringvirkninger slik at Siva-operatørene får best mulige vilkår -

som igjen vil føre til økt verdiskaping og vekst for næringslivet i Buskerud. Eksempler på temaer for dialog:

- Arbeid med regionale strategier
- Siva-operatørens regionale rolle i forhold til de definerte mulighetsrommene i Menon analysen og regionens muligheter knyttet til den nasjonale satsingen på «Missions»
- Kompetansehevede tiltak for å møte regionens behov best mulig
- Erfaringsutveksling over best practice i andre regioner

6. Rapportering

Rapporteringen til fylkeskommunene baserer seg i hovedsak på Sivas mål- og resultatstyringssystem (MRS-indikatorer på resultat og effekt) og støttende analyser for rapportering på de regionale oppdragene. Rapporteringen skal inneholde regionale prioriteringer og fylkesvis statistikk på resultater og effekter, herunder sysselsettings og verdiskaping samt vise geografisk spredning. I tillegg ber vi om en oversikt som viser hvor bedriftene i programmene blir henvist fra.

Fylkeskommunen ber om at Siva beskriver hvordan de jobber med FNs 17 bærekraftsmål gjennom indikatorene for bærekraft og hvordan dette følges opp mot Siva-operatørene i Viken. For å støtte opp under de regionale føringene, i tillegg til FNs 17 bærekraftsmål, ber fylkeskommunen om at Siva beskriver spesielt hvordan Siva-operatørene i Viken jobber med

- det grønne skiftet
- sirkulærøkonomi
- digitalisering i næringslivet
- integrering

Rapporten kan baseres på operatørens egen beskrivelse av bedrifter i programmene som passer innenfor de nevnte temaene. Dette kan være en verbalbeskrivelse, antall i hver kategori (ekstern/intern) og/eller gode eksempler. Rapporten kan også inneholde kurs, samlinger, kompetanseheving, mm. som operatørene har gjennomført innenfor de nevnte temaene. Beskriv også kort hvordan operatørene møter/jobber med de fem globale og nasjonale trendene beskrevet i kapittel 2 a) samt mulighetsrommene beskrevet i kapittel 1, som ikke dekkes av de fire punktene i avsnittet over. Dette er ikke gitt som ekstraoppdrag til Siva, men er viktig for Buskerud for å kunne innhente mer kunnskap om hvor langt vi har kommet innenfor disse områdene.

- Helseindustri
- Automatisering og robotisering i industrien
- Utvikling av reiselivsnæringen
- Verdiskapingsvekst innen skjermede næringer

Frister

- Siva skal rapportere fylkesvis for foregående års oppdrag innen 1. mars hvert år.
- En utvidet regional årsrapport sendes til Buskerud fylkeskommune innen 15. mai.
- Fylkeskommunen ber også om å få tilsendt Sivas samlede årsrapporter og tertialrapporter.

Som en del av den årlige rapporteringen ønsker fylkeskommunen at Siva gir en muntlig orientering for fylkeskommunen med en vurdering av framtidutsiktene for fylkets næringsliv ut fra Sivas perspektiv og virkemidler i styringsdialogen og ved behov.

7. Utbetaling av midler

Fylkeskommunen utbetaler midlene uoppfordret for oppdraget til Siva i to terminer:

- den første antatte halvdel av årets ramme innen 1. februar
- den andre, resterende halvdel av årets ramme i august.

Midlene skal videreformidles til Siva-operatørene og forskuddsutbetalingen er nødvendig for å unngå likviditetsutfordringer for næringshagene og inkubatorene.

Siva må i god tid før første utbetaling informere fylkeskommunen om hvilken bankkonto midlene skal utbetales til slik at dette kan påføres oppdragsbrevet.

Buskerud fylkeskommune ønsker Siva lykke til med gjennomføring av programmene og ser frem til et fortsatt godt samarbeid.